

Izhaja poljubno, najmanj pa štirikrat na leto. Posamezne številke 2 Din 50 p za inozemstvo 3 Din. V „JGZ“ združena gasilna društva dobivajo po en odtis „Gasilca“ brezplačno. Urednik FRAN BARLE v Ljubljani.

GASILEC

Cene enkratnim oglasom

Cela stran 300 Din,
1/2 strani 150 Din,
1/4 strani 80 Din,
1/8 strani 40 Din,
1/16 strani 20 Din.

GLASILO „JUGOSLOVANSKE GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

V Ljubljani, dne 8. aprila 1927.

Vesti starešinstva.

1.

Skupščina Jugoslovenske gasilske zveze Ljubljana leta 1927.

Po sklepu odbora JGZ se letošnja skupščina (občni zbor) JGZ vrši v Ljubljani. Skupščina se vrši v nedeljo dne 17. julija t. l. v »Mestnem domu«. Dan pred skupščino, t. j. v soboto dne 16. julija t. l., se vrši istotam odborova seja in seja starešinstva.

A. Odborova seja.

Odborova seja se vrši dne 16. julija 1927 ob 17. uri v »Mestnem domu« z naslednjim dnevnim redom:

- popolnitev odsekov;
- sklepanje o samostalnih predlogih;
- določitev članarine za leto 1927/28;
- podelitev podpor iz podpornega sklada JGZ;
- raznoterosti.

B. Skupščina.

Skupščina se vrši dne 17. julija 1927 ob pol 11. uri v »Mestnem domu« z naslednjim dnevnim redom:

- Nagovor in poročilo staroste.
- Tajnikovo poročilo.
- Blagajnikovo poročilo.
- Poročilo pregledovalcev računov.
- Poročilo odsekov.
- Določitev letne članarine.
- Popolnitev razsodišča.
- Sklepanje o samostalnih predlogih.
- Raznoterosti.

Pripomnja.

1. Po členu 9., točka 2, pravil JGZ pošlje na skupščino vsaka gasilska župa poleg župnega načelnika ali njegovega namestnika še enega odposlanca, torej dva odposlanca. Župe z več kot 300 rednimi gasilci pošljejo poleg tega na vsakih nadaljnih 300 rednih gasilcev še enega odposlanca. Drobeci pod 150 se v tem slučaju ne vpoštevajo, drobeci nad 150 pa štejejo za 300 (do 450 = 2 odposlanca, 451—750 = 3, 751—1050 = 4, 1051—1350 = 5, 1351—1650 = 6 itd.).

2. Vsak odposlanec se mora na skupščini izkazati z izkaznico svoje župe.

3. Samostalne predloge je osem dni pred skupščino pismeno naznaniti zveznemu starešinstvu, da o njih sklepa pred skupščino; pozneje vloženim samostalnim predlogom mora skupščina priznati nujnost, da se o njih more razpravljati in sklepati na skupščini. Predlogi, ki so bili že ponovno odklonjeni, ne pridejo v poštev.

4. Gasilske župe opozarjamo, da v pravem času volijo odposlanca na skupščino (člen 10., odstavek i, župnih pravil.

Oprava: bluza, čepica, brez sekirice.

V Ljubljani, dne 31. marca 1927.

Janko Hojan,
tč. tajnik.

Fran Barle,
tč. starosta.

2.

Seje odsekov JGZ.

Dne 17. julija t. l., torej na dan skupščine, je čas od 8. do 10. ure določen za posvetovanje odsekov JGZ (tehnični odsek, literarni odsek, zavarovalnični odsek). Načelnikom odsekov je naročeno, da odseke, če ne že preje, gotovo pa omenjenega dne skličejo na posvetovanje in izvolijo referente v zmislu člena 16. poslovnega reda za odseke JGZ.

V Ljubljani, dne 31. marca 1927.

Janko Hojan,
tč. tajnik.

Fran Barle,
tč. starosta.

3.

Samopomoč uveljavljena.

Starešinstvo JGZ je v svoji seji dne 20. marca t. l. sklenilo, da »Samopomoč Jugoslovenske gasilske zveze« stopi s 1. majem 1927 v veljavo. Termin generalne prijave k »Samopomoči«, ki je bil po tozadevni okrožnici doslej določen do 1. julija 1927, se skrajša za dva meseca in prenese na 1. maja 1927. Do tega časa se torej lahko prijavijo tudi nad 50 letni redni društveni člani, po tem času pa ne več.

4.

Iz seje starešinstva.

Starešinstvo JGZ je na svoji seji dne 20. marca 1927 sprejelo 4 gasilna društva v JGZ in jih uvrstilo naslednje:

a) v Gasilsko župo Beltinsko:

Petešovci, p. Dol. Lendava;

b) v Gasilsko župo Križevsko:

Mačkovci, p. Gor. Lendava,
Veliki Dolenci;

c) v Gasilsko župo Žalsko:

Parižlje, p. Braslovče.

5.

Gasilske potrebščine.

Gasilno društvo v Ribnici na Dolenjskem ima naprodaj dve brizgalnici, in sicer četverkolno brizgalnico tipa Smekal in snemalno brizgalnico tipa Kernreiter, s sprednjim vozom, s 6 sedeži, ev. starejšo brizgalnico tipa

Knaust, na štirih kolesih, ki ne črpa vode in voz ni na vzmetih, sicer pa je brizgalnica močna in solidna. Več pove društvo.

✓ **Gasilno društvo v Dobračevi** pri Žireh prodaja lahko snemalno brizgalnico na četverokolnem vozu, teža 400 kg, malo rabljena, cena 12.000 Din. Dogovor neposreden.

Gasilno društvo v Dolenji vasi pri Ribnici kupuje manjšo, dobro ohranjeno, snemalno brizgalnico. Dogovor neposreden.

6.

Podpore.

Vsakoletne redne podpore iz 2% gasilskega sklada sta tako veliki župan ljubljanske kakor tudi mariborske oblasti razdelila med posamezna gasilna društva.

V kolikor jima je dopuščal razpoložljivi sklad sta povsem upoštevala predlog starešinstva JGZ, ki je bil sestavljen na podlagi predlogov posameznih gasilskih žup.

Ker so za pravilno uporabo nakazanih podpor po zakonu odgovorni poleg zveznega tudi župni in društveni odbori, je njihova sveta dolžnost, da strogo pazijo na to, da se nakazano podporo porabi izključno le za nabavo in vzdrževanje **gasilskega orodja**, nikakor pa ne za morebitno nabavo paradnega gasilskega kroja, čepic itd.

Za nabavo **paradnih** stvari si mora društvo poiskati drugih virov in nikakor ne sme v ta namen porabiti ne ene ne druge podpore, ki jo dobi le za nabavo in vzdrževanje gasilskega orodja.

Župni načelniki pa naj pri pregledovanju svojih društev obračajo posebno pažnjo tudi na to, da si vsako društvo tudi res nekaj napravi za prejeta podporo; kajti pri veliki večini društev ostaja društveni inventar leto za letom isti, dasiravno so društva vsako leto deležna vsaj redne podpore iz gasilskega sklada. To pa nikakor ni prav, kajti podporo je treba porabiti vedno le za izpopolnitev gasilskega orodja in za ničesar drugega.

Društvom, ki bi tega ne upoštevala in ki bi se ne mogla izkazati, da so gasilsko podporo **pravilno** uporabila, se mora v bodoče odvzeti vsako podporo; društvene funkcionarje pa pozvati, da povrnejo nepravilno potrošeno podporo.

7.

Članarina — popisnice.

Pobiranje članarine za tekoče poslovno leto JGZ se je v zmislu čl. 7—2 zveznih pravil zaključilo s 1. decembrom 1926.

Vsakokratno poslovno leto JGZ traja od 1. junija do 31. maja prihodnjega leta in za to dobo se tudi plačuje predpisano članarino.

Za letošnje poslovno leto JGZ, torej za čas od 1. junija 1926. do 31. maja 1927., so gasilna društva (izvzemši: Razvanje in Vrzdenc) svojo članarino poravnala.

Za prihodnje poslovno leto JGZ, ki se začne 1. junija letos, pa naj društva ne pošiljajo članarine prej, dokler ne dobe tozadevnih položnic in popisnic; kajti višino članarine določa vsakoletna skupščina JGZ in ta se bo vršila letos 17. julija v Ljubljani.

Po vsakoletni redni skupščini JGZ se šele razpošlje med posamezna gasilna društva potom gasilskih žup popisnice in položnice za vplačilo letne članarine in tedaj naj se gasilna društva požurijo ter takoj po prejemu položnic nakažejo določeno članarino in vrnejo pravilno izpopolnjene popisnice.

Nakazovanje članarine pred skupščino JGZ pa le moti in napravlja nepotrebno pisarenje tako zvezi kot posameznim društvom, zato naj se društva tudi v svojem lastnem interesu ravnajo po danih navodilih ter store svojo dolžnost vedno le ob določenem času in ne preje, pa tudi ne pozneje.

8.

Izkaz članarine in podpore.

Kakor vsako leto, tako je tudi letos razposlalo starešinstvo JGZ vsem župnim načelnikom izkaze o vplačani članarini ter nakazani podpori iz 2% gasilskega sklada v tekočem poslovnem letu JGZ.

Župna vodstva, zlasti pa župni načelniki naj na podlagi teh izkazov napravijo točno revizijo pri svojih društvih ter ugotove resničnost izkazanih podatkov.

Vse morebitne nepravilnosti naj temeljito iztrebijo ter o tem poročajo starešinstvu JGZ.

9.

Naročnina za »Gasilca«.

Onim naročnikom »Gasilca«, ki kljub opominom došle še vedno niso poravnali naročnine za preteklo leto 1926. smo z današnjo številko ustavili pošiljanje »Gasilca«.

Obenem pa jim povemo, da ni lepo, ostati dolžnik tako malenkostne naročnine. Borih 10 Din letne naročnine bi pač lahko vsak pošten naročnik poravnal brez vsakega opomina; to pa tembolj, ker vsakdo že pri naročitvi ve, da bo treba naročnino tudi plačati. Zakaj torej delati nepotrebne stroške za tozadevne opomine?!

Tudi ako eden ali drugi naročnik medtem odleti iz gasilnega društva, bi moral vseeno obdržati vsaj toliko močnatosti v sebi, da ne odkloni le nadaljne pošiljatve »Gasilca«, ampak da tudi poravna, kar je ostal še dolžan na naročnini.

Naj bi imela to pred očmi zlasti tudi ona gasilna društva, ki pač naročajo toliko in toliko izvodov »Gasilca« za svoje člane, za redno plačevanje naročnine pa se ne zmenijo in prepuščajo brezplodno izterjavanje kratkotalno zvezi.

S takim početjem ne pospešujejo, temveč uničujejo gasilsko organizacijo, kajti vedeti je treba, da zveza ne dobi niti najmanjše stvarice zastoj, ampak mora vse drago in pošteno plačati z denarjem svojih poštenih naročnikov in svojega članstva.

10.

Vodstvo knjig.

Nekatera gasilna društva, pa tudi nekatere gasilske župe še danes nimajo in ne vodijo niti najpotrebnejših poslovnih knjig.

Kako izgleda poslovanje pri takih organizacijah, si lahko mislimo. Dolžnost vsakega gasilnega društva in vsake gasilske župe je, da ima in točno vodi vsaj najpotrebnejše poslovne knjige. Članskega imenika, sejnega zapisnika in blagajniške knjige ne sme nikjer manjkati.

Naročamo vsem župnim načelnikom, da pri letošnji reviziji svojih društev strogo pregledajo vse društvene poslovne knjige ter zahtevajo od društev, ki teh knjig še nimajo, da si jih takoj omislijo.

Vsak izgovor je prazen, kajti potrebne knjige mora imeti in tudi voditi sleherno gasilno društvo.

Kjer pokaže potreba, naj župna vodstva organizirajo za tajnike in blagajnike svojih društev kratek pouk za enotno vodstvo društvenih poslovnih knjig.

11.

Društveni nazivi.

Marsikatero gasilno društvo si ob svoji ustanovitvi nadene dolgovezno krajevno ime, češ, da ni zamere med člani, ki so iz raznih sosednih vasi.

Pozneje pa društvu samemu preseđa tak mnogoimen-ski naslov in rabi enkrat eno, enkrat drugo ime. skoraj nikdar pa ne tistega, ki si ga je določilo ob svoji ustanovitvi in katerega je naznanilo tudi oblasti.

Vsako društvo mora vedno uporabljati le ono celotno svoje ime, katero ima vknjiženo v svojih pravilih. Ako se mu zdi ime prenerodno in predolgovezno, mora občni zbor

v tej točki pravila spremeniti in to tudi naznaniti oblasti; nikakor pa ne gre, da bi se društvo kar svojevoljno nazivalo drugače kot ima to vpisano v svojih oblastveno potrjenih pravilih.

Župni načelniki naj pri reviziji opozore na ta nedostatek svojih društev ter pregledajo, če odgovarja društvena štampiljka imenu, ki ga ima društvo v svojih pravilih.

12.

Občni zbori.

Redni letni občni zbor ali skupščine gasilnih društev se morajo v zmislu enotnih društvenih pravil izvršiti v zgodnji pomladi vsakega leta.

Za občnimi zbori posameznih gasilnih društev se izvrše občni zbori ali skupščine gasilskih žup in za temi se vrši skupščina JGZ.

Da se omogoči redno in uspešno organizacijsko delo, je neobhodno potrebno, da se strogo izvaja gornje določilo.

Radi tega naročamo tako gasilnim društvom kakor tudi župnim vodstvom, da enkrat za vselej upeljejo to edino pravilno poslovanje v svoja društva in ne dovoljujejo nikakih izjem.

Ako je potrebno, se itak pozneje še vedno lahko sklicje izredne občne zbere, redni občni zbori pa se morajo brezpogojno izvršiti ob določenem času.

Tako redne kot izredne občne zbere pa je treba seveda naznanjevati tudi pristojnemu okrajnemu glavarstvu in pa gasilski župi, odnosno zvezi.

Gašenje s peno.

(Fran Barlè.)

Za gašenje ognja nimamo bog si ga vedi koliko pripomočkov. Najobičajnejše sredstvo za gašenje ognja je na vse veke voda, ki je tudi najcenejša in skoraj povsod v obilni meri na uporabo. Toda vode zmerom ne moremo in tudi ne smemo rabiti za gašenje, ker nam lahko več škoduje kot pa koristi. Vsaka gospodinja dobro ve, da vsakega ognja ne smemo gasiti z vodo.

K požarom, katerih z vodo ne smemo gasiti, prištevamo požare, ki se dandanes pogosto pojavljajo in imajo po večini tudi usoden konec, in ti požari so požari lahko v nemljivih tekočin, kakor bencina, bencola, petroleja, špirita, etra itd. K tem prištevamo tudi mineralna olja, ki jih dobivamo z destilacijo črnega in rjavega premoga, tera, lesa, kakor tudi živalske in rastlinske maščobe, olja, margarini itd.

In ravno bencin, ki je v industrijskih podjetjih, pri obratih in v trgovinah v velikih zalogah in v uporabi, je ena izmed najnevarnejših tvarin. Zalog in uporabe bencina pa nimamo samo v večjih mestih in industrijskih krajih, temveč tudi po deželi. Dandanes najdeš tudi v manjših krajih bencinske postaje, ki so po večini površno zgrajene.

Pa zakaj zgoraj navedenih tekočin ne smemo gasiti z vodo?

Vnemljive tekočine se z vodo prav malo ali pa prav nič ne zmešajo, ker imajo manjšo specifično težo kot voda. Ako vlivamo vodo v gorečo tekočino, sede voda na dno, goreča tekočina pa stopi nad vodo in teče iz posode, če ne odnehamo z dolivanjem vode. Ako brizgamo z močnim curkom vodo v gorečo tekočino, nevarnost samo povečamo, ker curek gorečo tekočino razprši in gorečo površino samo poveča.

Gasilstvo, četudi ima najboljšo gasilno pripravo, je pri velikih požarih v nemljivih tekočin brez moči, če nima za gašenje na razpolago drugega kot vodo. To pa velja seveda samo za večje in velike požare gorečih tekočin.

Manjše množine gorečih tekočin navsezadnje že še pogasimo s peskom, s prstjo, z gramozom ali kakorsibodi,

in zategadelj požarna policija v obratih in bencinskih skladiščih pogosto predpisuje pesek, toda pesek sam nikakor ne zadošča. Kako naj tudi pogasimo s peskom večjo posodo z gorečim bencinom? Ako hočemo pogasiti tak požar, moramo imeti toliko peska, da popije vso gorečo tekočino in da poleg tega še suha ploskev peska pokrije vso gorečo tvarino. Zategadelj gorečega bencina v odprti posodi s peskom ne moremo gasiti. Seveda, če se je razlilo pol litra bencina po tleh in se je vnel, moremo ta »velepožar« pogasiti z otrobi, peskom, prahom ali pa kar z nogami, toda taki požari za gasilstvo nimajo pomena. Gre predvsem za to, da dobimo gasilno pripravo, s katero nam bo mogoče uspešno delovati pri velikih in tudi največjih požarih gorečih tekočin.

Kemiki in tehniko so leta in leta poskušali na podlagi kemije izumiti za gasilstvo tako sredstvo, s katerim bi bilo mogoče gasiti goreče tekočine. Poskušali so z ogljikovo kislino, z vodno paro, z dušikom itd. Leta 1900 so na Dunaju napravili prve poskuse s tekočo ogljikovo kislino, dovajali so namreč plin ogljikove kisline v goreči prostor, da bi s tem izpodrinili zrak in udušili plamen. Toda dosegli niso pravega uspeha, ker prostora radi eksplozivne nevarnosti niso smeli zapreti in ker je po ognju nastali preprih potegnih ogljikovo kislino s seboj in s tem plamen sicer oslabil, ne pa pogasil. Tudi vsi drugi poskusi niso imeli pravega uspeha. Posebno pa ni bilo mogoče izumiti ročnih aparatov, katere bi moglo gasilstvo k požarom jemati s seboj. Sicer pa se je pokazalo, da gašenje s plini pri odprtih posodah, pri tankih, pri tovarniških aparatih, n. pr. pri bencinskih pralnicah itd. ni uporabljivo.

Imamo sicer prostore, ki se dajo skoraj neprodušno zapreti, n. pr. skladišča na ladjah, in te poskušamo obvarovati na ta način, da se iz centralne naprave po železnih ceveh spušča vodna para, ogljikova kislina ali dušik v ogrožene prostore. Četudi plin ogljikove kisline vsak plamen takoj uduši, vendar ne moremo na prostem gorečih predmetov pogasiti s samim dovajanjem plinov ogljikove kisline, ker zračno gibanje in po vročini povzročeni vetrič odganja ogljikovo kislino od gorečega predmeta. Ogljikova kislina mora biti potemtakem usmerjena prav na goreči predmet, če hočemo da učinkuje. Požar pa moremo pogasiti le na ta način, da zabranimo dostop zraka do goreče tvarine, torej da plamenu vzamemo kisik. Ako se nam posreči čez gorečo tvarino potegniti tesno ležečo prevleko, je ogenj takoj pogašen. Stvar pa ni tako enostajna. Majhne posode z gorečim bencolom, petrolejem itd. s tem, da jih hitro pokrijemo, pač moremo pogasiti, nikakor pa ne večjih posod ali docela gorečih tankov. Neravnih gorečih predmetov, kot n. pr. gorečih stopničastih posod pa sploh ni mogoče pokriti. Prevlaka se mora prilagoditi velikosti in obliki gorečega predmeta, ne more biti potemtakem trd pokrov ali trda prevleka, temveč gibljiva in vedno znova tvoreča se prevleka, ki se mora vsekako tesno vleči na goreči predmet. Samo po sebi pa je umljivo, da mora ta prevleka ostati tudi na površini v nemljive tekočine in ne sme sestiti na dno. Ako ima prevleka v sebi tudi še tvarine, ki pospešujejo ohlajenje in potemtakem tudi udušitev ognja, je to tem boljše. Tako čudovito prevleko so v najnovejšem času iznašli v peni.

Leningraški kemik Laurent je leta 1906. izumil aparat, ki so delali peno in z zračnim pritiskom potiskali peno iz aparata. Laurent je za peno tvofoče sredstvo uporabil sladki les, katerega je razpustil v natrijevem bikarbonatu in z dodajo kisline je dobil peno, vsebujočo ogljikovo kislino. Vsled oblike in pa gostote pene pa ta iznajdba vendarle ni prišla do svoje prave veljave, polagoma pa se je spopolnila in izkazala za porabnejšo. Vsestranske in neprestane poskušnje so dovedle do boljših pripomočkov za izdelavo pene, ki so dali peni potrebno gostoto.

¹ Tank je velika železna posoda, v kateri shranjujemo v nemljive tekočine.

Dandanes izdelana pena je sedemkrat lažja od vode in se pri izbrizganju razlije po celi površini goreče tekočine, splava nad njo in kot gosta prevleka zabranjuje dostop kisiku ter s tem tudi uduši ogenj.

Kemično gašenje s peno temelji na tem, da se s pomočjo lugovine zmeša posebne vrste tvarina, ki daje kislino, in tvarina, ki daje peno. Pri tem napravi tvoreča se ogljikova kislina z neutralno solno razkrojitvijo gosto peno.

Velike važnosti pri gašenju s peno pa je to, da se iztočna tvarina vsled penitve razmnoži, in sicer na osemkratni obseg.

Peno moremo napraviti s primerno dodajo kemikalij vlečljivo ali pa gosto, da se prime tudi na navpično steno. Gašenja s peno se zategadelj ne poslužujemo z največjim uspehom samo pri požarih gorečih tekočin, temveč tudi pri požarih druge vrste. Glede učinka pene pri gašenju trdih predmetov je treba upoštevati naslednje:

1. Pena ovije goreči predmet in s tem prepreči dostop zraka.

2. Ker pena vsebuje vodo in sol, shladi goreči predmet.

3. Ko voda iz pene izpuhti, napravi sol čez goreči predmet prevleko ali skorjo, ki zabranjuje zopetno vnetje.

S peno oškropljeni predmeti se ne poškodujejo, ker prava zmes ne pušča nikakih sledov oškropljenja.

Posebne važnosti je, kako dovedemo peno do gorečega predmeta.

Da pa je gasilna pena res tudi rabljiva, je potrebno, da je redka, vlečljiva, gosta, prijemljiva in pa da je pravilno dovedena na goreči predmet.

Pena ni voda in zategadelj ne moremo z njo tako ravnati, kakor ravnamo z vodo.

Pene ne moremo imeti v zalogi pripravljene, temveč jo moramo šele narediti takrat, ko jo rabimo.

Gašenje s peno, kar se tiče shranjevanja kemikalij, delimo na tri vrste, in sicer:

1. mokra uporaba,
2. suha uporaba,
3. mešana uporaba.

Mokra uporaba.

Mokra uporaba, ki jo je prvi uvedel Laurent, obstoja v tem, da sta v dveh različnih posodah pripravljene kemični tekočini, in če hočemo dobiti peno, jih zmešamo in peno potem brizgamo ali pa polivamo na goreči predmet.

Za udušenje manjših požarov gorečih tekočin in tudi trdih predmetov so izumili na podlagi Laurentovega sistema zboljšane ročne gasilnike. Te aparate ali gasilnike spravimo do delovanja kratkoma s tem, da jih obrnemo. Z obrnitvijo se zmešata tekočini v posodi, napravita peno in moč, ki vrže peno na goreči predmet. Tak aparat, ako ima n. pr. 8 litrov vsebine, daje približno 60 litrov pene, z 12 metrov dolgim curkom. Ti ročni gasilni aparati so namenjeni za vsakogar, torej tudi za negasilca in za prvo pomoč so zlasti priporočljivi v zasebnih hišah, v industrijskih podjetjih, na ladjah, avtomobilih, letalih itd.

Akoravno so ročni gasilniki namenjeni za negasilce, so vendarle, zlasti oni boljše vrste, priporočljiva priprava tudi za gasilstvo. Ročni gasilniki nam dobro služijo, da z njimi pogasimo svoje lastne avtomobile, ali v orodišču ali pa tudi med vožnjo k požaru, na gorišču pa za udušenje manjših požarov, zlasti požarov gorečih tekočin. S tem lahko tudi marsikje preprečimo škodo, ki bi jo morebiti napravili z vodo.

Podcenjevanje ročnih gasilnikov od strani gasilcev je popolnoma neopravičeno in podcenjevalci so po navadi ljudje, ki se niso nikoli potrudili toliko, da bi temeljito pregledali in preiskusili aparat. Seveda od ročnega gasilnika ne moremo zahtevati več kot je mogoče, je bil in bo le pripomoček za prvo silo, za začetek ognja ali požara. Trinadstropne goreče hiše z ročnim gasilnikom gotovo ne moremo pogasiti, pač pa je priporočljivo, da

ima gasilstvo vsaj nekaj ročnih gasilnikov s seboj, ker se večkrat nudi prilika, da se jih lahko praktično in temeljito preiskusi. Sodbo o ročnem gasilniku je mogoče napraviti šele tedaj, če smo ga sami večkrat preiskusili. Poleg ročnih gasilnikov, ki peno brizgajo na goreče predmete, pa poznamo tudi aparate za polivanje pene, takozvani polivalni gasilnik v nemljivih tekočin. Pri tem aparatu se mešajo razkrojene kemikalije izven aparata — na lopati. Na lopati šele se napravi pena in brez brizganja teče na goreči objekt.

Nadalje imamo tudi vozno gasilno pripravo, na primer za 200 litrov razkrojene kemikalije. To razkrojitev natočimo z ročno brizgalnico v posodo in z mešanjem dobimo gasilno peno. Pena z gasilsko cevjo moremo brizgati na približno 20 metrov daleč, ali pa jo polivamo s kakršnokoli posodo na goreči predmet. V nekaterih večjih mestih si je gasilstvo nabavilo posebne avtomobile za gasilno peno, tako n. pr. ima londonsko gasilstvo razporejen tank na avtomobilu, ki drži 2700 litrov tekočine. Aparat, ki meša kemikalijo, goni motor. Iz teh 2700 litrov vsebine je mogoče napraviti 22.000 litrov gasilne pene, katero je mogoče brizgati na 24 metrov daljine. Poleg tega pa ima ta specialni avtomobil na sebi tudi več ročnih gasilnikov za manjše požare gorečih tekočin. Iz tega razvidimo, da tudi veliko in tudi največje gasilstvo prav nič ne zavrača, temveč pridno uporablja ročne gasilnike.

Za varnost večjih objektov, kjer se v večji meri šari z v nemljivimi tekočinami, so v uporabi takozvane s t a l n e n a p r a v e. Pri teh napravah, ki so pripravljene za mokro uporabo, je pripravljena večja množina kemikalij. Razkrojena kemikalija se izteka po železnih ceveh, ki so ločene od založnih posod, ali ker so nagnjene navzdol, ali pa z umetnim pritiskom (pritiskom plina, pritiskom zraka, pritiskom pare ali s črpalko) do iztočnega grla, ki je nad zavarovanim objektom, n. pr. nad tanki itd. Pena se napravi šele v iztočni cevi, prav pred iztočnim grlom, in od tod teče sveža na goreči objekt, po katerem se razlije in razširi zbog svoje tekočnosti. Te vrste naprave so izdelane za avtomatično ali pa za ročno delovanje, ter se jih more izprožiti k delovanju na vsakem mestu, ki je določen za to, in ni ogrožen kakorsibodi.

V nekaterih podjetjih imajo tudi hidrantne naprave, ki proizvajajo peno, in na te je mogoče pričrvtiti z navadno spojko gasilsko cev. Tudi pri tej napravi sta izpeljani dve ločeni cevi, po katerih teče kemična raztopnina, v mešalnik, t. j. posebna posoda za mešanje kemikalij. V mešalniku se napravi pena in iz mešalnika jo z navadno gasilsko cevjo moremo napeljati do gorečega predmeta. Pena ali z ročnikom brizgamo ali pa jo polivamo, če je dostop do ognja mogoč.

Učelnjivost raztopnine vedno lahko preiskusimo s tem, da v posebni posodi zmešamo obe raztopnini v majhni preiskusni količini. Naprava je prenesljiva. Ostanki kemične raztopine se morajo znova porabiti, med delovanjem pa moremo dolivati nove raztopine.

Za praktično uporabo pa se ta priprava, zlasti na ladjah, kjer je treba računati s težo in prostorom, ki ga zavzema priprava in posoda, ni posebno dobro pokazala.

Mokri sistem gašenja v današnji obliki pa za nosne aparate, torej tudi za gasilstvo ni uporabljiv. Ta uporaba je bila pravzaprav le nekako varnostno sredstvo za zaloge, ne pa za požare, ki se pojavljajo v vsakdanjem življenju, danes tukaj jutri tam.

Suha uporaba.

Gasilska mojstra dunajskega poklicnega gasilstva, Stanzig in König, sta dolgo ugibala, kako bi bilo mogoče izumiti suhe kemikalije, ki bi se zmešale z vodo šele tedaj, kadar bi se pokazala potreba, in da bi se šele takrat napravila gasilna pena. In res, posrečilo se jima je izumiti aparat za suho uporabo, katerega sta imenovala po sebi, aparat »stankö«. Aparat je majhen, da ga more nositi posameznik, ima samo suhe kemikalije, ne more zmrzniti, je varen pred udarci in kar najpreprosteje

konstruiran. Polagoma se je tudi ta aparat po praktičnih preiskujnih izdatno zboljšal in spopolnil.

Ker bi aparat »stankö« moral biti pri vseh večjih gasilnih društvih v rabi, če že ni, si ga oglejmo nekoliko natančneje.

Konec prih.

NAROČAJTE „GASILCA“.

Navodila „Samopomoči“.

»Samopomoč« je dosegla do 31. marca od 136 društev 2885 priglašencev. Pozneje vstopivše člane vpišejo društva v nabiralno polo ter jih priglašujejo semkaj s potrebnimi podatki, da jih pripišemo v zaznamek s o g l a s n o. Na pošti dobljenim čekovnim položnicam napišejo zgoraj označbo »Samopomoč« in odpošljejo članarino. Vsak posamezni izstop ali preselitev članstva je nemudoma sporočiti semkaj, da črtamo posameznike iz imenika soglasno, ker mora društveni zaznamek vedno soglašati z našim. Naznanilo bodi točno in nemudno.

Nekaj društev si je že ustanovilo sklad za nadaljna nakazila posmrtninske članarine, kar je priporočljivo za vse priglašence. Po izčrpanju prvih 5 posmrtnin, prejmejo društva položnice za novih 5 slučajev, h kateri vsoti naj določijo še 1 Din več za vpisne manipulacije čekovnih zavoda, ovitek in znamko. Za 30 članov n. pr. nakaže se 150 Din članarine in 1 Din za omenjene stroške; torej Din 151.— Zaradi prihranitve ponovnih dragih poštnin je nakazilo kar 10 posmrtnin še bolj priporočljivo.

Nad 50 let starim priglašencem poteče rok za pristop že 30. aprila t. l. »Samopomoč« prične z rednim poslovanjem dne 1. maja; torej se bo izplačevala posmrtnina le dedičem po 1. maju umrlih tovarišev. Članske izkaznice bodo razposlane do konca aprila. Da prihranimo dedičem drage kolkovine, zadostuje za nakazilo posmrtnin potrdilo župnega urada na članski izkaznici. Dopise je nasloviti na Erjavčevo cesto št. 19.

Da bo mogla ta koristna in potrebna ustanova res pomagati zaostalim izdatno, se je mora okleniti celokupno gasilstvo, ne pa le komaj šestinka. V danem slučaju bi z lahkoto izplačevali za pol dinarsko članarino kar 8—9 tisoč, za četrt dinarsko pa še vedno 4—5 tisoč Din podpore. Pokažimo svetu, kaj zmore naša »Samopomoč« v dejanju vzajemnosti!

Upraviteljstvo »Samopomoči«.

K novemu življenju.

(Janko Hojan.)

Spomlad je tu in s spomladjo vzklije novo življenje tudi v gasilnih društvih.

Pričetek novega življenja, novega navdušenja za nesebično in požrtvovalno delo v prid trpečemu bližnjiku otvori navadno društveni redni letni občni zbor. Občni zbori so nekaki mejniki v društvenem življenju. Izgleda, kakor bi se tedaj za hip ustavilo društveno življenje in se zatopilo v globoko premišljevanje, izgleda prav tako, kakor bi tedaj zadonelo povelje: »Stoj« in »Odmor«, da se potem čim krepkeje zopet čuje zapoved: »Pozor« in »Naprej«!

Je to nekaka vmesna društvena gredica, na kateri se žanje in seje. — Tu se polaga račune preteklosti in dela proračune bodočnosti. Na podlagi prestanih skušenj in preiskujenj se gradi načrte in življenje prihodnosti. Če ni prvega, ne more biti niti drugega — in tedaj se spremene ti občni zbori v nekaj navadnega, nekaj vsakdanjega, nekaj nepotrebne.

Oj, da bi se tega zavedala vsa naša društva! — Kako plodonosni, kako koristni in kako zaželjeni bi bili potem ti naši občni zbori! Bili bi nam v vzpodbudo, v izhodišče

v novo društveno življenje. Vse, kar bi se na njih do brega in koristnega sklenilo in dogovorilo, bi se potem tudi res izpeljalo v prosep in razvoj društvene organizacije.

Seveda je treba dela, in to res velikega, nesebičnega in požrtvovalnega dela, ako se hoče nekaj koristnega doseči, nekaj dobrega napraviti.

Nikamor ne pride organizacija, koje člani se ne zavedajo, da morajo v korist iste tudi nekaj žrtvovati.

Kako idealno krasna in res lepa je ona organizacija, kjer družni članstvo medsebojna bratska ljubezen in sloga, kjer žive vsi za enega eden za vse, in kjer člani naravnost tekmujejo med seboj, kdo bo več žrtvoval in napravil za povzdigo in korist svojega društva in svojega sotovariša. Niti na misel ne pride ne enemu ne drugemu članu, da bi se uprl ali izognil delu, ki mu ga nalaga društveno članstvo. Pod častjo pa bi bilo zahtevati plačo ali pa nagrado za potrebno društveno delo, ki ga predpisujejo članstvu društvena pravila.

In tako članstvo bi moralo biti tudi članstvo naših gasilnih društev. Hvala Bogu, precej takega članstva imamo, a vsi gasilci vendar še niso taki in zato je naša dolžnost, da ne mirujemo prej, dokler ne moremo reči o naši lepi gasilski organizaciji, da je res organizacija treznih, požrtvovalnih in nesebičnih samaritanov, ki žive v ljubezni in edinstvu med seboj ter le v pomoč nesrečnemu narodu.

Ko stopamo v novo življenje, in ko na svojih občnih zborih prerešujemo to in ono, nikar ne pozabimo na vzvišeno idejo, ki je rodila našo organizacijo, namreč na **idejo nesebične ljubezni do bližnjega.**

Kaj nam pomaga to in ono gasilsko orodje, kaj nam koristi tudi najmodernejša motorna brizgalnica, če pa naša srčna brizgalnica ni v stanu bruhati drugega kot strup zavisti in sovraštva. Začeti je treba s človekom, z razumom, s srcem. Zato pa je dolžnost slednjega gasilnega društva, da ne pozabi na to najvažnejšo svojo nalogo, namreč na pravilno vzgojo svojega članstva.

Kdor ne zna obvladati samega sebe, ta ni in ne more biti gasilec.

Kako žalostno je, da nekatera gasilna društva sploh ne morejo priti iz medsebojnih preprirov! Tu ne more biti govora, kdo ima prav in kdo nima prav, temveč tu more veljati samo ena sodba: pravih gasilcev ni ne tu ne tam in taka gasilna društva naj bi zginila enkrat za vselej s površja; kajti sovraštva in prepira je brez gasilnih društev dovolj na svetu. Gasilna društva pa so in morajo biti društva medsebojne ljubezni in bratske sloge.

Treba nam je torej predvsem vzgojiti dobrih in poštenih ljudi, zato pa dajte gasilcem tudi nekaj duševne hrane in ne samo telesnih vaj in onih zloglasnih gasilskih veselice.

Imejte predavanja, gojite petje in godbo, prirejte igre in sploh vse, kar vzgaja in blaži.

Ni skoraj kraja, kjer bi se tega ne dalo izvesti, ako je dovolj resne volje in požrtvovalnosti. Potrebni smo vsega in ne ravno samo strokovne gasilske hrane.

Poučna predavanja bodisi te ali one stroke nam bodo na vsak način koristnejša kot pa prazne pивske veselice, katere zamore v človeku še tisto trohico npravnega čuta, ki ga ima.

Priznati si moramo, da naša gasilska organizacija najbolj trpi ravno na nezavednosti članstva. S kako veliko težavo in s kakim trdom in naporom spravimo kako stvarico skupaj! To je okrožnic, prošenj in pisarij, preden se eden ali drugi zgane! Poglejte n. pr. samo ustanavljanje naše »Samopomoči«! »Samopomoč« je nekaj koristnega in prepotrebne za vsakega gasilca. In dasi ravno pravimo, da nas je 20.000, in četudi smo že pred enim letom začeli z mislijo na prepotrebno »Samopomoč«, se je doslej prijavilo komaj šele okrog 3000 članov. Tu lahko najbolj spoznate, kako silovito zavedni smo! Kaj bi šele rekli, ako bi razgrnili še druge knjige naše velikanske gasilske zavednosti pred seboj!

Bolje je, da ne govorimo o tem, ampak sklenemo, da mora biti in postati drugače.

Že na občnih zborih posvetimo nekaj več pažnje tudi v to smer. Izvolimo si nekaj prosvetni odsek, ki naj gleda na to, da ne bo manjkalo gasilcem duševne hrane in izobrazbe. Prepričani bodimo, da si bomo na ta način vzgojili veliko boljše in zavednejše gasilce, kakor pa s pomočjo golih strokovno-gasilskih vaj in pa neizbežnih pivskih veselíc.

Ako hočemo imeti res dobrega in zavednega gasilca, ako hočemo imeti nesebičnega junaka — modernega samaritana, ki bo tvegati, če treba, tudi svoje življenje v rišitev in dobrobit svojega bližnjega, potem mu moramo najprej izobraziti in vzgojiti srce, nato pa šele roke.

Ne roke, ampak srce rešuje nesrečneže, to imejmo pred očmi, ko stopamo v novo društveno življenje.

Društvene in župne vesti.

Gasilno društvo v Zabukovci je na svojem občnem zboru dne 16. januarja t. l. soglasno sklenilo, da vsi redni člani pristopijo k samopomoči.

Gasilno društvo Vič-Glince je imelo dne 30. januarja t. l. svoj redni občni zbor, na katerem se je razvila živahna razprava o tem, ali naj se nabavi nova motorna brizgalnica ali pa postavi nov gasilski dom. Odločitve še ni, boje se velikega dolga, in prav imajo. Dolg je mora vsake organizacije.

Gasilno društvo v Brusnicah na Dolenjskem priredi dne 10. julija t. l. v prid novemu gasilskemu domu veliko vrtno veselico. Sosedna gasilna društva so naprošena, da tega dne ne prirejajo svojih veselíc.

Gasilno društvo v Naklem pri Kranju je na svojem občnem zboru dne 30. januarja t. l. izvolilo za svojega častnega člana tov. Fr. Barleta, starosta JGZ, tov. J. Sajovica, nač. gas. župe kranjske in tov. T. Župana. Dne 26. maja priredi društvo blagoslovljenje nove motorne brizgalnice.

Rudniško gasilno društvo v Trbovljah je kupilo pri tvrdki Renault v Parizu novo motorno brizgalnico in avtomobil. Blagoslovljenje se vrši dne 15. maja t. l., obenem pa se pokaže gostom delovanje nove brizgalnice, zlasti onim, ki se zanimajo za Renaultove brizgalnice.

Gasilno društvo v Sevnici je na svojem občnem zboru dne 20. februarja t. l. sklenilo, da si nabavi novo motorno brizgalnico in instrumente za društveno godbo.

Gasilno društvo v Hrastniku praznuje dne 19. junija t. l. 40-letnico svojega obstoja in pri tej priliki otvori nov gasilski dom. »Gasilca« je naročilo 20 članov in 24 jih je pristopilo k »samopomoči«.

Raznoterosti.

Odlikovanje gasilcev. Ob priliki zadnjih odlikovanj gasilcev, se je primeril slučaj, da so odlikovani gasilci nekega gasilnega društva soglasno odrekli sprejem diplom, ker niso voljni plačati predpisane takse za odlikovanje od 37 Din, in pa ker so pisane v cirilici in ne v latinici ter vrnili te diplome potom županstva ministrstvu za notranje zadeve.

Ministrstvo je zategadelj sporočilo velikemu županu, in veliki župan Jugoslovanski gasilski zvezi, da vsled takega ravnanja nekaterih članov gasilnih društev v bodoče ne bo moglo predlagati sličnih odlikovanj na Najvišjem mestu, ako se ne zatre takih pojavov.

S to netaktnostjo in nedisciplinarnostjo je osmešena JGZ, ki je priporočala odlikovanje, in oškodovana cela vrsta gasilcev, ki so že predlagani ali pa bi bili v bodoče predlagani v odlikovanje.

Tih jubilar. Leta 1879., ko je bil star komaj 23 let, je ustanovil gasilno društvo. Slovenskega poveljevanja dosorej niso poznale požarne brambe, kakor so se takrat spakedrano imenovala gasilna društva. Sedel je in spisal

je slovenski vežbovnik za slovenska gasilna društva, češ »ognjegasec bo vse razumel in popreje se navadil, kakor če se mu nemščina vsiljuje, katere ne razume.« Dne 30. julija 1926. je naš tihi jubilar neopaženo praznoval svojo 70-letnico, letos pa praznuje 48-letnico, kar je načelnik gasilnega društva v Dolenji vasi pri Ribnici, in ta tihi jubilar je naš zvesti, neumorni in v vseh krogih priljubljeni tovariš Ignacij Merher. Jubilarju, kakor tudi gasilnemu društvu v Dolenji vasi, kateremu se je posrečilo jubilanta obdržati v aktivnosti, najiskreneje čestitamo.

Josip Lapajnar. Ljubljansko prostovoljno gasilno in reševalno društvo ima več zaslužnih, delavnih, v gasilski službi osivelih mož. Eden izmed najmarljivejših in najdelavnejših je tov. Josip Lapajnar, ki je na Jožefovo praznoval svojo 70-letnico. Tov. Lapajnar je še vedno aktiven član: poveljnik 3. čete Ljubljanskega gasilnega in reševalnega društva, čil, čvrst in mladeniško navdušen za gasilsko idejo. Gasilec je že 47 let in potemtakem že skoraj pol stoletja služi prostovoljno svojemu narodu, svojemu bližnjemu, kadar ga potiplje bridka usoda. Ljubljansko in okoliško gasilstvo ve ceniti Lapajnarjevo delo in zategadelj mu je dne 18. marca priredilo podoknico in pa prijateljski sestanek, poleg tega pa ga je obdarilo z darili in odlikovanji. Pridružujemo se častilcem in kličemo: na mnoga leta!

Vseslovanski gasilski zlet leta 1928. Starosta »Vseslovanskega gasilskega saveza« tov. Seidl iz Prage nam sporoča, da se leta 1928 vrši v Pragi vseslovanski gasilski zlet. Pri tej priliki se otvori gasilski dom, ki si ga postavi češko gasilstvo v Pragi.

Umri je dne 3. marca t. l. načelnik rud. gasilnega društva v Trbovljah tov. Šip. V m. p.

Literatura in kritika.

Alkoholno vprašanje. To vprašanje je za naš narod tako važno, da nikakor ne moremo in ne smemo iti preko njega. Po alkoholu pada in se uničuje fizična moč naroda, iz njega se poraja socialna beda, po njem se ogroža narodno gospodarstvo, in po njem pada morala. Zato je boj zoper alkohol gotovo upravičen, najmanj pa vsaj do one meje, da se spravi alkoholna poplava — prekomerno uživanje pijač v regulirano strugo.

Veliko zaslug si steka za narodov blagor vsak, ki dela na to, da se omeji brezumno uživanje alkohola. Zato moramo vsekako pozdravljati knjigo, ki jo je izdal g. Ant. Mrkun: »Alkoholno vprašanje«. — Knjiga se dobiva v raznih knjigarnah in v pisarnah »Svete vojske« ter »Naše Sloge« v Ljubljani, Poljanski nasip št. 10. Cena je glede na bogato vsebino naravnost malenkostna: velja le 28 Din, s poštnino 30 Din.

Knjiga ima dva dela. V prvem podaja pisatelj sestavni protialkoholni pouk in razpravlja o alkoholizmu ter njegovih posledicah: o alkoholizmu, kot povzročevalcu nesreč, roparju, sovražniku izobrazbe in napredka, o grobokopu družinske sreče; dalje o vzrokih modernega alkoholizma itd. — Zelo važen pa je drugi del knjige s posebnim naslovom: »Oblastva in boj proti alkoholu in nemorali«. Ta del podaja na 84 straneh vse razne, pri nas še veljavne predpise in oblastvene odredbe, ki morejo omejevati brezmejno uživanje alkoholnih pijač. Predvsem bo važna in neobhodno potrebna knjiga za vse občine, ker navaja n. pr. glede plesov; glede policijske ure; glede občinskih davščin na pijače; glede občinskih taks itd., sploh glede vsega, kar morajo vedeti županstva o gostilniških obratih, najtemeljiteja pojasnila. Skratka: ta del je popolna zbirka tostvarnih zakonov in predpisov. Knjiga »Alkoholno vprašanje« bo zato neobhodno potrebna za vse javne urade. Pogrešati je tudi ne sme v svoji zbirki in knjižnici niti eno prosvetno ali kakršnokoli društvo. Vsakdo bo črpal iz nje bogate nauke. Zato sezi po njej vsakdo, ki mu je mar blagor naroda. Čitaj, poučuj, uvažuj! Knjigo toplo priporočamo.

L. MIKUŠ
LJUBLJANA
 MESTNI TRG ŠTEV. 15.

DEŽNIKI

NA MALO.

NA VELIKO.

USTANOVLJENO 1839.

Gasilna društva!

Preden kupite, oglejte si
 posebno močne

gasilske cevi vseh širokosti,

impregnirane in garantirane po naj-
 nižji ceni pri tvrdki

IVAN ADAMIČ,

Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 31.
 — Telefon 441. — Maribor, Ve-
 trinjska ul. 20. — Kamnik, Šutna 4.

POZORI

POZORI

Tvrdba

ANT. KRISPER

Ljubljana, Mestni trg št. 21

priporoča cenj. občinstvu
 svojo bogato zalogo čevljev
NAJBOLJŠE kakovosti
 po znatno znižanih cenah.

TELEFON ŠT. 16 USTANOV. L. 1889. POŠT. ČEK. 10.533.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA.

Stanje vložnega denarja nad 260 milijonov
 dinarjev ali 1040 milijonov kron.

Sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi
 na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu
 obrestovanju.

Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogo-
 vorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče
 obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega
 računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje
 poleg lastnega hranilničnega premoženja še

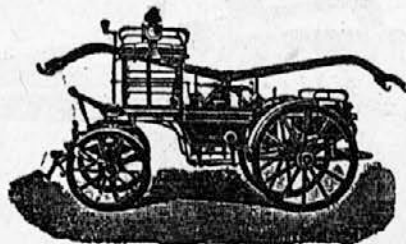
mesto Ljubljana

z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi
 tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih,
 župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke
 največ v naši hranilnici, ker je

denar tu popolnoma varen.

Prva zaloga gasilnega orodja

FRAN SAMSA,

ZAGREB, Mažuraničev trg šte. 18.

Ima v zalogi vsakovrstne cevi: konopne, gumijeve
 črpalne; dalje sekirice, pasove, gasilske znake, na-
 ramke, spojke, ročnike, trobke, piščalke, svetiljke
 vrvice, čepice, čelade, blago za obleke; izdelovanje
 obleke iz drila in paradnega sukna; lestve: kljukaste,
 raztezalne in mehanične; brizgalnice: dvokolne, ročne,
 četverokolne, bencinmotorne, avto-brizgalnice in
 „Express“ aparate po tovarniški ceni. — Blago je
 prvovrstno iz prvih svetovnih tovarn in zajamčeno.

Cene primerne, daje tudi na obroke.

Priporoča se najtopljeje

FRAN SAMSA, nasledn. VILMA SAMSA

ZAGREB, Mažuraničev trg 18.

USTANOVljENO 1767.

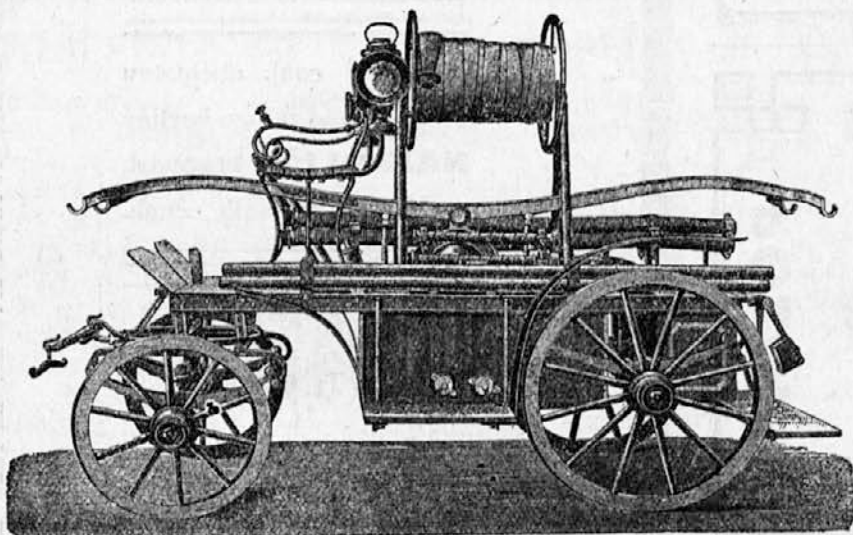
STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D.

Centrala: LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.
Telefon št. 142 in 230.

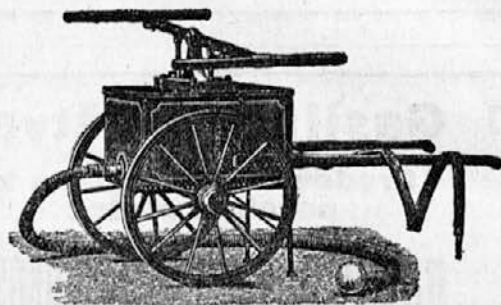
Brzjavji: STIL.

Kovinski obrat: LJUBLJANA, Zvonarska ulica 5.
Telefon št. 9.

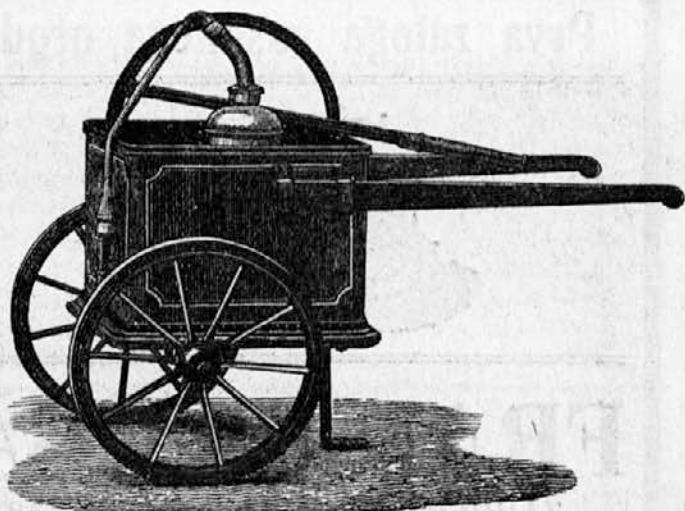
Priporočajo svoje najmodernejše, na podlagi večletnih preizkušenj izvršene brizgalnice vseh vrst, kakor: **Vozne** četverkolne in dvokolne; **snemalne** četverkolne in dvokolne; **prenosne** jednostavno in podvojeno brizgajoče. **Berglaste brizgalnice** z in brez vetrnika ter vse ostalo gasilsko orodje in potrebščine.

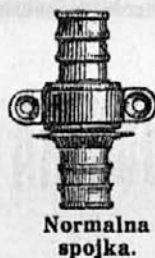
Vozna brizgalnica s patent. strojem, na peresih z dvema curkoma, močen pritisk vode.

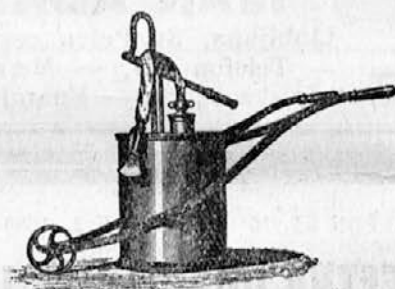
Dvokolna brizgalnica, podvojeno brizgajoča 180 — 200 ²/min.

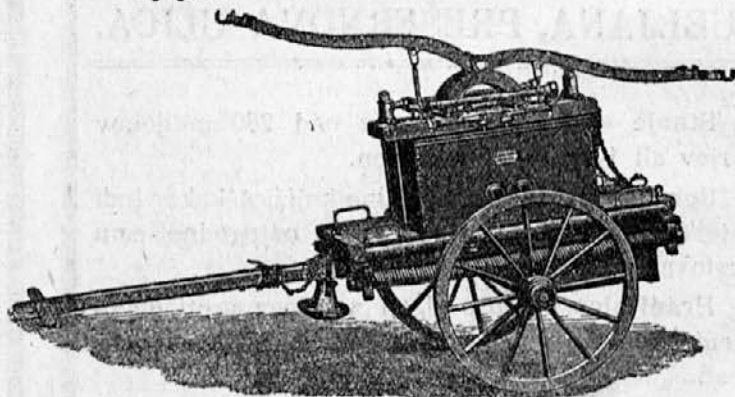
Dvokolna brizgalnica, pripravna za gospodarske in tovarniške zavode.

Normalna spojka.

Vozna brentna točna brizgalnica, jednostavno brizgajoča.

Snemalna brizgalnica z dvema curkoma, v treh velikostih: od 200 — 355 ²/min.

Gobčnik.

Ročnik.

Vsakovrstno gasilsko orodje pri najsolidnejši garantirani izpeljavi kakor: normalne Metzove spojke, Rothove spojke, Knanstove spojke, ročnike in gobčniki najrazličnejših velikosti. Dobavljamo najsolidneje izvršitve ter garantiramo za najboljšo Postrežba točna. Izdelavo. Cene zmerne.

KDOR NE BERE, TA NE VE DA IMA

HERMAN ZUPAN

KNJIGOVEZ

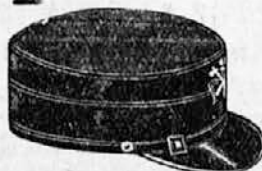
LJUBLJANA, GAJEVA UL. 2

(ZA PALAČO „LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE“)

v zalogi prav vse potrebne poslovne gasilske knjige in tiskovine po predpisih JGZ ter posreduje pri nabavi vseh gasilskih potrebščin

GASILCI, OBRAČAJTE SE VEDNO LE NANJ!

ELIGIJEBER

LJUBLJANA

Kongresni trg št. 7

krznarstvo in največja izdelovalnica v Jugoslaviji.

Vsa gasilna društva si usojam vljudno opozoriti na svojo veliko zalogo

ČEPIC IN NARAMNIC ZA GASILCE

bodisi za šarže ali moštvo in prosim, da v slučaju potrebe nikakor ne prezrete moje tvrdke, ker je to v Vašem lastnem interesu.

Največja izbora!

Najnižje cene!

Vse čepice se izdelujejo tudi po naročilu za najnižjo ceno.

Z odličnim spoštovanjem

Eligij Eber.

SIEGEL & DRUG

D. Z. O. Z.

TKALNICA PLATNENEGA
IN BOMBAŽNEGA BLAGA

Nudi izborno blago za delavni gas. kroj.

LJUBLJANA

Dunajska cesta št. 31.

SVITAVY
(Č. S. R.)

WIEN

„SAVA“

Opće osiguravajuće dioničarsko društvo u Zagrebu ustanovljena od jugoslov. denarnih zavodov: Prva hrvatska štedionica, Zagreb; Hrvatska eskomptna banka, Zagreb; Srpska banka d. d. Zagreb; Jadranska banka d. d. Beograd; Zemaljska banka d. d. Beograd; Zemalj. banka za Bosnu i Herceg., Sarajevo; je prevzela v kraljevini SHS elementarna zavarovanja **občne zavarovalnice Assicurazioni Generali v Trstu.**

Generalno zastopstvo za Slovenijo v Ljubljani, Sv. Petra cesta 2.
Posluje v vseh zavarovalnih strokah.

Vsem p. n. gasilnim društvom se priporoča za nabavo gasilskih zastav (praporov) v vsaki izdelavi. Na željo predloži vzorce, kakor tudi načrte franko-gratis. Na vse cenjene dopise in vprašanja daje točne informacije in odgovore. ★ Zastave za prostovoljna gasilna društva na Igu, v Poljanah pri Toplicah, v Gaberju pri Celju, v Mežici,

J. NEŠKUDLA

LJUBLJANA

SV. PETRA CESTA ŠT. 25

Hotedršici, Rajhenburgu, v Sodražici in Varaždinskih Toplicah je izdelala, a zastave za prostovoljna gasilna društva na Bledu, Rogaški Slatini, v Šmarju pri Jelšah, v Krašiču pri Jastrebarskem, v Lokvah pri Delnicah, v Daruvaru, Apatinu in za mnoga druga društva ima trenutno v delu znana tvrdka:

A. KASSIG Izdelovanje čepic,
LJUBLJANA, ŽIDOVSKA UL. ZALOGA
USTANOVLJENO 1880. krojnih potrebščin

Priporoča vse krojne potrebščine za gasilce (po najnovejših predpisih J. G. Z.) kakor: čepice, gumbe, piščalke, naramke, znake za bluze in čepice, rdeče blago, vrvice za piščalke, trobke in rogove, lipove liste i. t. d.

NOVO! Nepremočljive, obliko obdržujoče čepice. Odlikujejo se po trpežnosti, lahkoti in eleganci.

Naramki vseh vrst, lastnega izdelka, fino izdelani in trpežni.

Podjetje je na novo moderno urejeno in povečano.

CENIK ZASTONJ

ŠTAMPILIJE,

pečate, pečatne etikete ter vsa v gra-verško stroko spadajoča dela izvršuje po zmernih cenah graverski zavod

SITAR & SVETEK,

LJUBLJANA,

Sv. Petra cesta 13 — Kongresni trg 4.

Pozor, gasilna društva!

Imam vedno v zalogi gasilske čepice, naramke, kakor vse druge potrebščine za gasilce.

Vse po najnižji ceni.

Se priporoča

FILIP BIZJAK,

krznar in izdelovatelj čepic.

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica šte. 6.

Posluje po celi Jugoslaviji. - Ustanovljena leta 1913.
Delniška glavica znaša 3,000.000.— Din v zlatu

„JUGOSLAVIJA“,

splošna zavarovalna družba v Beogradu.

Ravnateljstvo za Slovenijo v Ljubljani.

sklepa:

1. požarna zavarovanja,
2. življenska zavarovanja,
3. nezgodna in jamstvena zavarovanja,
4. zavarovanja proti škodam vsled tatinskega vloma,
5. transportna zavarovanja,
6. zavarovanja proti škodam vsled razbitja stekla.

Največji tu delujoči zavod. - Družba je prevzela od „Graške vzajemne zavarovalnice“ in od zavarovalnih družb „Feniks“ (požarni oddelek) in „Franko-Hongroise“ ves njih kupčijski obstoj v naši državi. - Najnižje tarife. Takojšnja izplačila škod.

Glasom naredbe ministrstva za vojsko in mornarico nadomeščajo police splošne zavarovalne družbe „JUGOSLAVIJE“ ženitvene kavejce za častnike.

Telefon 571. — Pisarna: Dunajska cesta 15. — Telefon 571.

UČITELJSKA TISKARNA

registrovana zadruga z omejeno zavezo

V LJUBLJANI, FRANČIŠKANSKA ULICA 6,

priporoča svojo bogato zalogo vseh najnovejših

TISKOVIN

za učiteljstvo, šolska vodstva in šolske svete, kakor tudi za županstva in druge urade. Preskrbuje tudi šolske potrebščine in učila od najboljših tvrdk.

M. FRÖHLIH, CELJE,
KRALJA PETRA CESTA ŠTEV. 11.

KRZNARNICA IN ZALOGA KROJNIH (UNIFORM-SKIH) POTREBŠČIN, ZLASTI GASILSKIH ČEPIC, ZNAKOV, GUMBOV, PIŠČALK, TROBK, SEKIRIC, VRVIC, LIPOVIH LISTOV I. T. D. PO PREDPISIH „JUGOSLOV. GASILSKE ZVEZE LJUBLJANA“.

Pri zavarovanju predmetov proti požaru in pri življenskem zavarovanju, zavarovanju otroške dote in pogrebniških stroškov

vpoštevajte edino-le

VZAJEMNO ZAVAROVALNICO

LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA št. 17,

ki Vam nudi najugodnejše pogoje.

Specijalist za gasilske čepice

kakor vse druge potrebščine za gasilce

po najnižji ceni

dobavlja

Martin Orehovc,

odlikovan krznar in izdelovatelj čepic.

CELJE, Gosposka ul. št. 14.

Ustanovljeno leta 1820.

Specijalna tovarna brizgalnic, hidroforov, sesalk, lestev, cevi in oprave za gasilce, extinkterjev, avtomobilskih, motorskih in parnih brizgalnic z batnim ali pa s centrifugalnim črpalom.

R. A. Smekal d. z o. j.

Slatiňany pri
Chrudinu

Podružnica:
Turč, Sv. Martin

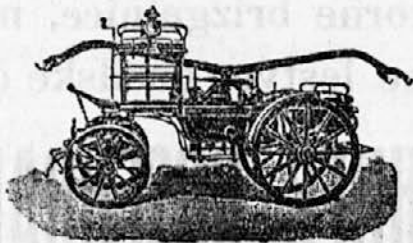
osrednja tovarna:

Praga-Smichov

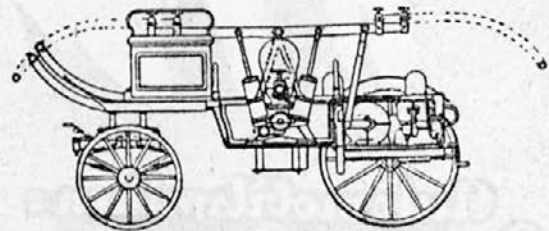
čechy na Hané
Morava

Predilnica
konopnih cevi

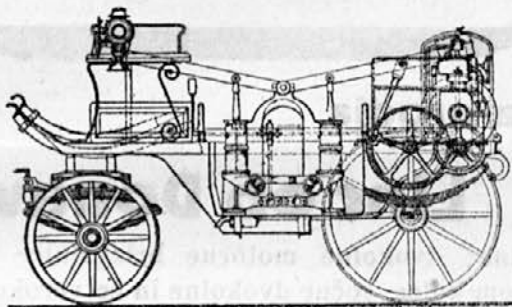
Príporoča svoje prvovrstnô najmodernejše gasilsko orodje:

Predpisana četverokolna brizgalnica na peresih z enim ali dvema curkoma; močen pritisk vode

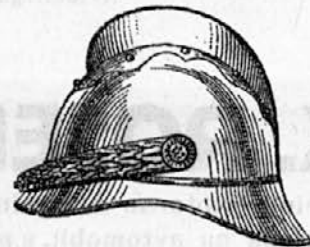
Novost, lahka konstrukcija, vleče in meče vodo z obeh strani, da ni treba obračati brizgalnice

Brizgalnica kombinirana z motorjem

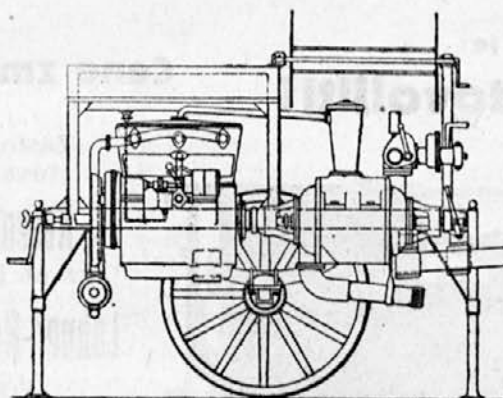

Smekal ovextinkter „METEOR“

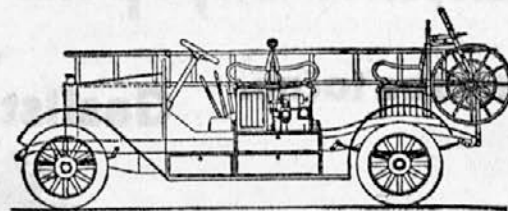

Čelada

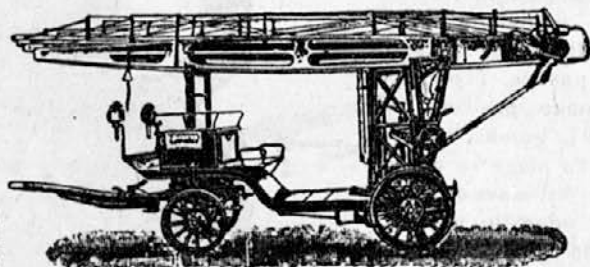
Prekonstrukcija starih brizgalnic za ročen in motorski pogon, po zmernih cenah. Dvokolne snemalne brizgalnice.

Motorna dvokolna brizgalnica z batnim brzotekim črpalom za visoki pritisek

Avtomobilna brizgalnica

Mehanična sukalna lestva (rotačna lestva)

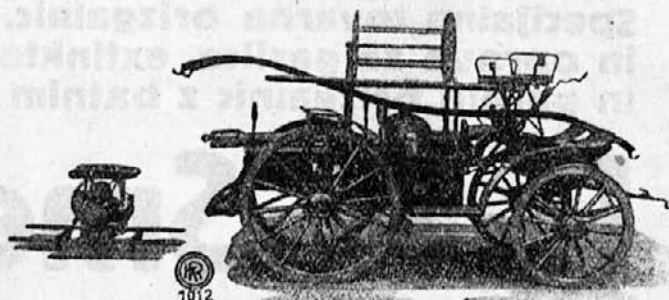
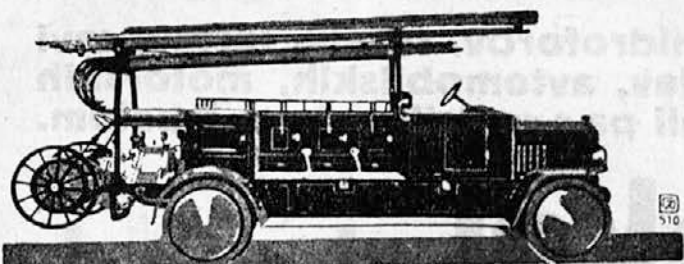
Dalje izdelujemo vse ostalo gasilsko orodje in potrebšćine, kakor: čelade, pasove, sekirice, ročne in mehanične lestve najnovejše vrste. Delavne in slavnostne obleke, čepice in gasilsko znamke po najnižjih cenah. Vozove za škropljenje ulic, vozove za cevi in lestve. Telovadno orodje za šole in društva. — Obćinam in gasilnim društvom olajšani plaćilni pogoji. Naš zastopnik potuje vsak mesec v Jugoslavijo; obisk istega brezplaćen.

Postrežba toćna.

Za vse stroje se jamći.

Cene solidne.

Ustanovljeno leta 1820.

Četverokolna normalna brizgalnica.

Avtobrizgalnica.

Tovarna za avtomobilne in motorne brizgalnice, mehanične lestve, gasilske čolne

LOHNER-ROSENBAUER

WIEN, IX., Porzellangasse No.2

Tovarna gasilnega orodja

K. ROSENBAUER, Linz ob Donavi.

Izdeluje motorne brizgalnice, dvokolne in četverokolne; dvokolne motorne brizgalnice kot priklopa na avtomobil, s pnevmatiko in krogljiskim tekom koles, ročne dvokolne in četverokolne brizgalnice in lestve, mehanične, raztezalne, kljukaste; vsake vrste vozove za moštvo, za cevi in za polivanje cest; vse gasilske potrebščine, cevi in spojke. — Dopisi in naročila:

Zastopstvo: **Stjepan Javor,** Zagreb, Pejačevićev trg
vhod Rokova ulica 2.

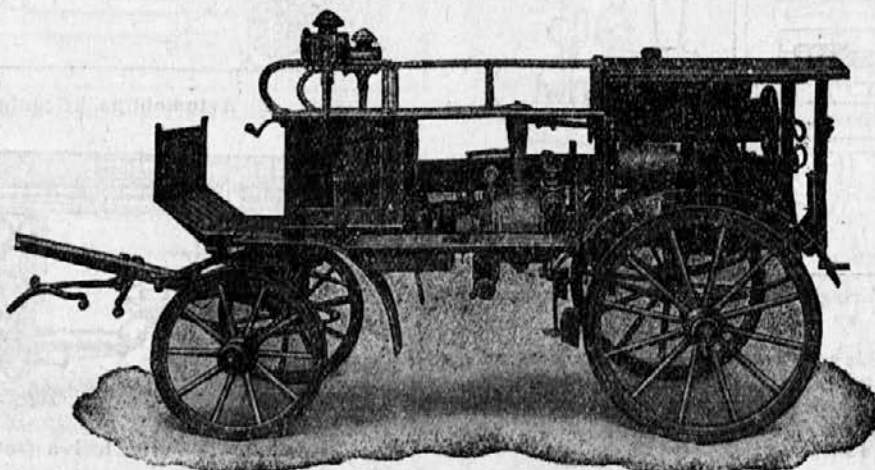
Naša deviza je:

Postrežba točna.

Gasilstvo zadovoljiti!

Cene zmerne.

Cevi: sesalne, spiralne in konopne (znamka E); čelade usnjate, medene, poniklane in črno lakirane; sekirice, pasove, čepice, naramke; gasilske znake in gumbce, svetiljke in blago za delavne in slavnostne kroje odpošlje takoj s pošto ali železnico: **JAVOR, Zagreb**

Četverokolna bencinska brizgalnica.

Zastopstvo tovarov:
Rosenbauer,
Linz ob Donavi in
Lohner-Rosenbauer
Wien
in trgovina z gasilnim orodjem:
Stjepan Javor
Zagreb
Pejačevićev trg
vhod Rokova ulica 2.